

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Marokijnbewerker

BK-0478-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Marokijnbewerker

1.2 DEFINITIE

De marokijnbewerker ontwerpt, vervaardigt en herstelt lederen handtassen, lederen accessoires en kleine lederwaren zoals geldbeugels, riemen ... teneinde esthetische lederen producten af te leveren die voldoen aan de wensen van de klant.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De marokijnbewerker ontwerpt en vervaardigt lederen handtassen, lederen accessoires en kleine lederwaren zoals handschoenen, geldbeugels, riemen, pennenzakken, kaartenhouders Hij werkt met de hand of machinaal (snijden, naaien, plakken ...). Soms kan het gaan over het vervaardigen van artikelen in andere soepele materialen. De marokijnbewerker maakt unieke stukken of kleine series. Vaak gaat het om luxeartikelen die in beperkte series worden vervaardigd. De marokijnbewerker is dus op de hoogte van mode en modetrends. De marokijnbewerker werkt volgens de specificaties van de klanten en de hygiëne- en veiligheidsregels. Hij heeft kennis van machines en gereedschappen (soorten, kenmerken, functies), van materialen (ledersoorten, afwerkingsproducten, garnituren, fournituren), van kleurenleer (kleuren, tinten, contrasten, schakeringen, groepen, combinaties, paletten), kan het werk efficiënt plannen, beheerst de technieken van lederbewerking (snijden, knippen, doorslaan, splitten, schalmen, filteren, assembleren, stikken, afwerken) en geeft de technieken van het vak door. Het uitoefenen van het beroep vergt handigheid, creativiteit, originaliteit, nauwgezetheid en doorzettingsvermogen.

1.4 SECTOREN

- Andere ambachtelijke sector modesector

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

BRONA

IVOC vzw

Mede-indieners

ByFemke

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): B180201 Lederwaren en waren in soepele materialen maken (niet-kleding), 18 december 2014

Relatie tot het referentiekader

Volgende activiteiten uit Competentfiche B180201 'Lederwaren en waren in soepele materialen maken (niet-kleding)' werden geherformuleerd:

Id: 3004

Samen met de klant de kenmerken van de opdracht bepalen volgens zijn wensen en behoeften

De klant op de hoogte stellen van de uitvoeringsvoorwaarden

werd als volgt geherformuleerd:

Bevraagt de opdrachtgever of leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...) en respecteert de afgesproken prijs en termijn.

Id: 17487

De materialen, producten en accessoires voor het artikel uitkiezen

werd als volgt geherformuleerd:

Kiest de materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het vervaardigen van het artikel.

Id: 17018

Manueel het model maken (ontwerpen, uittekenen, uitsnijden, ...)

De drager of de leest voorbereiden

werd als volgt geherformuleerd:

Maakt manueel het model (ontwerpen, uittekenen, uitsnijden ...).

Id: 23399

De onderdelen van het artikel (schacht, galg, ...) manueel of met behulp van een machine in elkaar zetten (plakken, naaien, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Zet de onderdelen van het artikel manueel of met behulp van een machine in elkaar (lijmen, naaien, stikken ...).

Id: 7477

De onderdelen en gemonteerde artikels afwerken (draden knippen, kleuren van randen, leer voeden, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Werkt de onderdelen, de gemonteerde artikelen en de accessoires af (boenen, borduren, draadsnijden, merken, dichtrijgen, plaatsens van oogjes, klinknagels, nieten, polijsten, glad maken, opmaken, strijken, vormgeven, leer voeden, vernissen, kleuren ...).

Id: 18104

Het artikel volume geven en/of versieren

werd als volgt geherformuleerd:

Geeft het artikel volume, versiert het of bekleedt het.

Id: 20800

Onderdelen of artikels decoreren en/of bekleden (aanbrengen van accessoires, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Geeft het artikel volume, versiert het of bekleedt het.

Id: 17845

De vervaardigde onderdelen en artikels controleren en corrigeren (kleuraspecten, regelmatigheid van het naaiwerk, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Controleert en corrigeert de vervaardigde artikelen en onderdelen (bv. op vlak van kleuraspecten, regelmatigheid van het naaiwerk, esthetiek, comfort ...) en voert niet-conforme artikelen af.

Id: 24102

Passen en noodzakelijke aanpassingen aanbrengen volgens verschillende criteria (esthetiek, comfort, dynamiek, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Controleert en corrigeert de vervaardigde artikelen en onderdelen (bv. op vlak van kleuraspecten, regelmatigheid van het naaiwerk, esthetiek, comfort ...) en voert niet-conforme artikelen af.

Id: 25599

Objecten of harde dragers met leder of andere soepele materialen bekleden

werd als volgt geherformuleerd:

Bekleedt objecten of harde dragers met leder of met andere soepele materialen.

Id: 18622

Nieuwe modellen, accessoires ontwerpen om een collectie te creëren (ringen, ...)

werd als volgt geherformuleerd:

Ontwerpt nieuwe modellen en accessoires om een collectie te creëren of om een collectie in opdracht te maken.

Id: 263

De technieken van het vak doorgeven of sensibiliseringsacties opzetten werd als volgt geherformuleerd:

Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Bouwt eigen deskundigheid op.				
• Leest vakspecifieke literatuur	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de sector • Kennis van de markt/leveranciers • Kennis van vakspecifieke literatuur
• Volgt recente vakspecifieke ontwikkelingen op	✓			
• Woont studiedagen, werkgroepen, congressen en/of andere vormingsinitiatieven bij	✓			
• Wisselt ervaringen en informatie uit met collega's	✓			
• Verwerkt vakspecifieke informatie	✓			
• Onderhoudt voeling met de sector	✓			
• Beheerst en onderhoudt de basistechnieken van marokijnbewerking	✓			
2. Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn.				
• Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van ergonomie • Basiskennis van gevaarlijke producten • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering
• Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen		✓		
• Sorteert afval volgens de wettelijke richtlijnen	✓			
• Houdt zich aan de regels voor	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
traceerbaarheid van producten				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden • Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt ergonomisch verantwoord 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat veilig om met materialen en gereedschappen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zorgt voor optimale klimatologische omstandigheden (zoals gepaste vochtigheidsgraad en temperatuur) 	✓			
3. Organiseert de eigen werkplek ordelijk.				
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert de eigen werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van ergonomie • Kennis van werkplanning
<ul style="list-style-type: none"> • Richt de werkplaats (ergonomisch) in 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt de werkplek schoon en ordelijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op 	✓			
4. Bevraagt de opdrachtgever of leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...) en respecteert de afgesproken prijs en termijn.				
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt gericht vragen over de wens van de opdrachtgever of over de opdracht van de leidinggevende (model, vorm, stijl, materialen, afwerking, kleur ...) 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van werkplanning • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van modellen, vormen, stijlen, materialen, afwerkingsmogelijkheden, kleurgebruik ... voor marokijnartikelen
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert de kenmerken van de opdracht aan de hand van foto's, schetsen, instructies ... (model, accessoires ...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Schat de haalbaarheid van de opdracht in 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt materialen en toepassingen voor in functie van de technische vereisten, noden en budget 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert het tijds- en prijsbestek 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
5. Bepaalt de werkzaamheden voor de voorbereiding of de afwerking, afhankelijk van de materialen en producten.				
• Houdt zich aan de productieorder en technische fiche	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van werkplanning • Kennis van technische fiches • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking
• Legt de stukken klaar die gedecoreerd, geassembleerd of gemonteerd moeten worden	✓			
6. Kiest de materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het vervaardigen van het artikel.				
• Houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met de mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten hiervan	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
7. Maakt manueel het model (ontwerpen, uittekenen, uitsnijden ...).				
• Maakt een ontwerpschets op basis van het concept	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het maken van schetsten • Kennis van technieken om mallen te vervaardigen of aan te passen • Grondige kennis van patroontekentechnieken • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor
• Houdt bij het maken van het patroon rekening met de materiaalkeuze en de eraan verbonden mogelijkheden en beperkingen	✓			
• Stelt de onderdelen van een patroon samen	✓			
• Maakt een mal of past een bestaande mal aan			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
marokijnbewerking				
8. Bereidt het leder voor met het oog op de montage of assemblage van het artikel.				
<ul style="list-style-type: none"> • Bedient machines om te kloppen, op te rijgen, te kloven of te kaarden 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Grondige kennis van patroontekentechnieken • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
<ul style="list-style-type: none"> • Tekent het patroon af 			✓	
9. Stelt de machines in volgens de technische fiches.				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de productieorder en de technische fiches 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van technische fiches • Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt parameters manueel of computergestuurd in 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een programma uit een keuzemenu voor de productie 	✓			
10. Bereidt de stukken voor (snijden, bijsnijden, splitten, afschuinen, schalmen, vullen, inbinden, vormen, perforeren, markeren ...).				
<ul style="list-style-type: none"> • Snijdt de onderdelen manueel of met behulp van een machine 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sjablonen • Kennis van technieken om mallen te vervaardigen of aan te passen • Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken • Grondige kennis van manuele en machinale snijtechnieken • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest gereedschap of een machine in functie van de te snijden vorm en het materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een sjabloon of een mal om de onderdelen uit te snijden 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt kanten af 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een figuurpers 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een schalmmachine 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een splitmachine • Gebruikt een stansmachine 			<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
11. Zet de onderdelen van het artikel manueel of met behulp van een machine in elkaar (lijmen, naaien, stikken ...).				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een pikeermachine • Gebruikt een schulpmachine • Gebruikt een vrije-arm lederstikmachine • Gebruikt een triple transport machine • Assembleert de stukken met lijm • Lijmt, naait of stikt naden, zomen en randen • Past de basissteken toe (stiksteek, overworpen steek, kruissteek, dubbel kruissteek, kruissteek met bijsteek ...) • Breng eventueel een voering aan 			<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van basissteken • Grondige kennis van garnituren en fournituren • Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken • Grondige kennis van lijmtechnieken en lijmkenmerken • Grondige kennis van (het gebruik van) lederstikmachines • Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken • Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stiktechnieken • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
12. Werkt de onderdelen, de gemonteerde artikelen en de accessoires af (boenen, borduren, draadsnijden, merken, dichtrijgen, plaatsen van oogjes, klinknagels, nieten, polijsten, glad maken, opmaken, strijken, vormgeven, leer voeden, vernissen, kleuren ...).				
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert afwerkingstechnieken • Naait of stikt manueel of machinaal • Brengt producten aan met spuitpistool 			<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kleurenleer • Kennis van (het gebruik van) klauwen • Kennis van kenmerken van gecoat textiel • Kennis van (het gebruik van)

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Gebruikt de strijpers			✓	<ul style="list-style-type: none"> s spuitpistolen • Kennis van kenmerken van weefsels en textielmaterialen • Kennis van (het gebruik van) strijpers en strijpvormen • Kennis van kenmerken van exotische leersoorten (krokodil, struisvogel ...) • Grondige kennis van basissteken • Grondige kennis van garnituren en fournituren • Grondige kennis van (het gebruik van) leersstikmachines • Grondige kennis van bevestigstechnieken en -materialen • Grondige kennis van producten om leersartikelen te kleuren • Grondige kennis van afwerkingstechnieken voor marokijnartikelen • Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stikstechnieken • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
• Gebruikt een strijpvorm (main chaude ...)			✓	
• Gebruikt een klauw			✓	
• Gebruikt een draadsnijmachine			✓	
• Gebruikt een borduursticmachine			✓	
• Gebruikt een filterapparaat			✓	
• Past de basissteken toe (stiksteek, overworpen steek, kruissteek, dubbel kruissteek en kruissteek met bijsteek ...)			✓	
• Gebruikt bevestigsteeraterialen (drukknoppen, gespen, magneten, ringen, rivetten ...)			✓	
13. Geeft het artikel volume, versiert het of bekleedt het.				
• Verdeelt de vulling gelijkmatig			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van verguldingstechnieken • Kennis van technieken voor manueel borduren • Kennis van vullingstechnieken en vullingssteeraterial • Grondige kennis van bekledingstechnieken • Grondige kennis van niet- en spijkertechnieken • Grondige kennis van lijmstechnieken en lijmkenmerken • Grondige kennis van
• Maakt de sluiting dicht			✓	
• Modelleert het vulsteeraterial in de gewenste vorm			✓	
• Maakt of bevestigt versiering			✓	
• Bekleedt (onderdelen van) het artikel			✓	
• Felst			✓	
• Brengt bladgoud aan			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt borduurtechnieken 			✓	decoratietechnieken voor marokijnartikelen
14. Controleert en corrigeert de vervaardigde artikelen en onderdelen (bv. op vlak van kleuraspecten, regelmatigheid van het naaiwerk, esthetiek, comfort ...) en voert niet-conforme artikelen af.				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert productcontroles uit op basis van voorschriften, technische fiche en/of een model 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van technische fiches • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van (het gebruik van) meetinstrumenten • Kennis van kwaliteitsnormen en kwaliteitscontrole • Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering • Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden • Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's
<ul style="list-style-type: none"> • Voert metingen en visuele controles uit (maatvoering, stiksels, oppervlak ...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt meetinstrumenten (spectrofotometer, colorimeter ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Recupereert onderdelen volgens de richtlijnen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeelt de pasvorm 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert aanpassingen uit aan de pasvorm 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Herkent pasfouten 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft de vereiste of gewenste patroonveranderingen aan op het model 	✓			
15. Herstelt artikelen en onderdelen van artikelen.				
<ul style="list-style-type: none"> • Evalueert de technische en economische haalbaarheid van het herstellen van een artikel 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kleurenleer • Kennis van herstellingstechnieken • Kennis van (het gebruik van) spuitpistolen • Kennis van schoonmaak- en afbijttechnieken • Kennis van preventieve conservatietechnieken voor marokijnartikelen • Grondige kennis van basissteken • Grondige kennis van patroontekentechnieken • Grondige kennis van garnituren en fournituren • Grondige kennis van
<ul style="list-style-type: none"> • Licht de klant in over de haalbaarheid en het verwachte resultaat van de herstelling 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Labelt de artikelen en groepeert ze per soort herstelling 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Legt de gelabelde artikels op de voorziene plaats 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Reinigt het artikel of onderdelen van het artikel 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Haalt het artikel of de versleten of 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
beschadigde onderdelen uit elkaar				lederbewerkingstechnieken <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van (het gebruik van) lederstikmachines • Grondige kennis van manuele en machinale snijtechnieken • Grondige kennis van verstevigingstechnieken en -materialen • Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren • Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken • Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stiktechnieken • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van onderhoudsproducten, beschermingsproducten en conservatieproducten voor leder en voor andere soepele materialen
<ul style="list-style-type: none"> • Vervaardigt de vervangstukken (snijden, schalmen, patroon tekenen ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Herstelt of vervangt versleten of beschadigde onderdelen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Verstevt het artikel of onderdelen van het artikel 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Herstelt de kleur van onderdelen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Assembleert de onderdelen van het artikel 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeelt de reparatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Brengt onderhouds-, beschermings- en conservatieproducten aan 			✓	
16. Bekleedt objecten of harde dragers met leder of met andere soepele materialen.				
<ul style="list-style-type: none"> • Spant het leder over de drager 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van bekledingstechnieken • Grondige kennis van niet- en spijkertechnieken
<ul style="list-style-type: none"> • Spijkt, niet of lijmt de stof of het leder vast op de drager 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van lijmtechnieken en lijmkenmerken • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
17. Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines en gereedschappen uit.				
<ul style="list-style-type: none"> • Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van materialen en technieken voor het onderhouden van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt (mee) de machines en gereedschappen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen ...) 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke 		✓		
18. Verpakt de artikelen en bergt ze op in de opslagzones.				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt folie, papier ... 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van hef- en tiltechnieken • Basiskennis van richtlijnen voor opslag • Basiskennis van (het gebruik van) verpakkingsmachines • Basiskennis van stapelhulpmiddelen en stapeltechnieken • Basiskennis van verpakkingstechnieken en verpakkingsmaterialen • Basiskennis van (het gebruik van) oprolmachines en plooiomachines • Basiskennis van (het gebruik van) niet-gemotoriseerde machines voor goederenbehandeling
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een oprolmachine 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een plooiomachine 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Verpakt producten manueel of met een verpakkingsmachine 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt niet-gemotoriseerde machines voor goederenbehandeling (transpallet, steekwagentje ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Past hef- en tiltechnieken toe 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt stapelhulpmiddelen (palet, box, kooi ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Past de richtlijnen voor opslag toe 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
19. Ontwerpt nieuwe modellen en accessoires om een collectie te creëren of om een collectie in opdracht te maken.				
• Bestudeert trends (via beurzen, vakliteratuur, internet ...)	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van presentatietechnieken (portfolio ...) • Kennis van de sector • Kennis van tekentechnieken • Kennis van de markt/leveranciers • Kennis van technische tekeningen • Kennis van vakspecifieke literatuur • Kennis van modes, evoluties, trends op vlak van marokijnproducten • Grondige kennis van patroontekentechnieken • Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking
• Verzamelt informatie, materialen en toebehoren	✓			
• Kiest stijl en look	✓			
• Werkt het concept uit in een collage (kleuren, materialen, toebehoren ...)	✓			
• Werkt modellen uit in een technische tekening	✓			
• Maakt een portfolio van de collectie.	✓			
20. Presenteert de vervaardigde artikelen.				
• Presenteert op gepaste en persoonlijke wijze de vervaardigde handtassen, accessoires en kleine lederwaren	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van presentatietechnieken (portfolio ...)
21. Geeft de technieken van het vak door.				
• Bouwt verder op reeds aanwezige kennis en vaardigheden	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de sector • Kennis van werkplanning • Kennis van de markt/leveranciers • Kennis van vakspecifieke literatuur • Grondige kennis van afwerkingstechnieken voor marokijnartikelen • Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen • Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen • Grondige kennis van materialen,
• Geeft uitleg over de uitvoering en het doel van de opdrachten	✓			
• Demonstreert de werking van uitrusting en materiaal en/of licht methodieken en technieken toe	✓			
• Deelt complexe opdrachten op in stappen	✓			
• Past taalgebruik aan de medewerkers aan	✓			
• Ondersteunt de medewerker bij het	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
inoefenen van vaardigheden				technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking • Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
• Beantwoordt vragen van de medewerker	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van ergonomie
- Basiskennis van hef- en tiltechnieken
- Basiskennis van gevaarlijke producten
- Basiskennis van richtlijnen voor opslag
- Basiskennis van presentatietechnieken (portfolio ...)
- Basiskennis van (het gebruik van) verpakkingsmachines
- Basiskennis van stapelhulpmiddelen en stapeltechnieken
- Basiskennis van verpakkingstechnieken en verpakkingsmaterialen
- Basiskennis van (het gebruik van) oprolmachines en plooiomachines
- Basiskennis van (het gebruik van) niet-gemotoriseerde machines voor goederenbehandeling

- Kennis van de sector
- Kennis van sjablonen
- Kennis van kleurenleer
- Kennis van werkplanning
- Kennis van tekentechnieken
- Kennis van technische fiches
- Kennis van de markt/leveranciers
- Kennis van verguldingstechnieken
- Kennis van herstellingstechnieken
- Kennis van technische tekeningen
- Kennis van vakspecifieke literatuur
- Kennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van het maken van schetsten
- Kennis van (het gebruik van) klauwen
- Kennis van kenmerken van gecoat textiel
- Kennis van (het gebruik van) spuitpistolen

- Kennis van schoonmaak- en afbijttechnieken
 - Kennis van technieken voor manueel borduren
 - Kennis van (het gebruik van) meetinstrumenten
 - Kennis van kwaliteitsnormen en kwaliteitscontrole
 - Kennis van vullingstechnieken en vullingsmateriaal
 - Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering
 - Kennis van kenmerken van weefsels en textielmaterialen
 - Kennis van (het gebruik van) strijkpersen en strijkvormen
 - Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden
 - Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's
 - Kennis van technieken om mallen te vervaardigen of aan te passen
 - Kennis van modes, evoluties, trends op vlak van marokijnproducten
 - Kennis van preventieve conservatietechnieken voor marokijnartikelen
 - Kennis van kenmerken van exotische ledersoorten (krokodil, struisvogel ...)
 - Kennis van materialen en technieken voor het onderhouden van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
-
- Grondige kennis van basissteken
 - Grondige kennis van bekledingstechnieken
 - Grondige kennis van patroontekentechnieken
 - Grondige kennis van garnituren en fournituren
 - Grondige kennis van niet- en spijkertechnieken
 - Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
 - Grondige kennis van lijmtechnieken en lijmkenmerken
 - Grondige kennis van (het gebruik van) lederstikmachines
 - Grondige kennis van manuele en machinale snijtechnieken
 - Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
 - Grondige kennis van verstevigingstechnieken en -materialen
 - Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren
 - Grondige kennis van decoratietechnieken voor marokijnartikelen
 - Grondige kennis van afwerkingstechnieken voor marokijnartikelen
 - Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
 - Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stiktechnieken
 - Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
 - Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden
 - Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
 - Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor marokijnbewerking
 - Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor marokijnbewerking
 - Grondige kennis van modellen, vormen, stijlen, materialen, afwerkingsmogelijkheden, kleurgebruik ... voor marokijnartikelen
 - Grondige kennis van onderhoudsproducten, beschermingsproducten en conservatieproducten voor leder en voor andere soepele materialen

Cognitieve vaardigheden

- Leest vakspecifieke literatuur
- Volgt recente vakspecifieke ontwikkelingen op

- Woont studiedagen, werkgroepen, congressen en/of andere vormingsinitiatieven bij
- Wisselt ervaringen en informatie uit met collega's
- Verwerkt vakspecifieke informatie
- Onderhoudt voeling met de sector
- Beheerst en onderhoudt de basistechnieken van marokijnbewerking
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Sorteert afval volgens de wettelijke richtlijnen
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Werkt ergonomisch verantwoord
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)
- Gaat veilig om met materialen en gereedschappen
- Zorgt voor optimale klimatologische omstandigheden (zoals gepaste vochtigheidsgraad en temperatuur)
- Organiseert de eigen werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Houdt de werkplek schoon en ordelijk
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Stelt gericht vragen over de wens van de opdrachtgever of over de opdracht van de leidinggevende (model, vorm, stijl, materialen, afwerking, kleur ...)
- Bestudeert de kenmerken van de opdracht aan de hand van foto's, schetsen, instructies ... (model, accessoires ...)
- Schat de haalbaarheid van de opdracht in
- Stelt materialen en toepassingen voor in functie van de technische vereisten, noden en budget
- Respecteert het tijds- en prijsbestek
- Houdt zich aan de productieorder en technische fiche
- Legt de stukken klaar die gedecoreerd, geassembleerd of gemonteerd moeten worden
- Houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met de mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten hiervan
- Maakt een ontwerpschets op basis van het concept
- Houdt bij het maken van het patroon rekening met de materiaalkeuze en de eraan verbonden mogelijkheden en beperkingen
- Stelt de onderdelen van een patroon samen
- Houdt zich aan de productieorder en de technische fiches
- Stelt parameters manueel of computergestuurd in
- Kiest een programma uit een keuzemenu voor de productie
- Kiest gereedschap of een machine in functie van de te snijden vorm en het materiaal
- Voert productcontroles uit op basis van voorschriften, technische fiche en/of een model
- Voert metingen en visuele controles uit (maatvoering, stiksels, oppervlak ...)
- Recupereert onderdelen volgens de richtlijnen
- Beoordeelt de pasvorm
- Voert aanpassingen uit aan de pasvorm
- Geeft de vereiste of gewenste patroonveranderingen aan op het model
- Evalueert de technische en economische haalbaarheid van het herstellen van een artikel
- Licht de klant in over de haalbaarheid en het verwachte resultaat van de herstelling
- Labelt de artikelen en groepeert ze per soort herstelling
- Legt de gelabelde artikelen op de voorziene plaats
- Beoordeelt de reparatie
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen

- Stelt (mee) de machines en gereedschappen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud
- Past de richtlijnen voor opslag toe
- Bestudeert trends (via beurzen, vakliteratuur, internet ...)
- Verzamelt informatie, materialen en toebehoren
- Kiest stijl en look
- Werkt het concept uit in een collage (kleuren, materialen, toebehoren ...)
- Werkt modellen uit in een technische tekening
- Maakt een portfolio van de collectie.
- Presenteert op gepaste en persoonlijke wijze de vervaardigde handtassen, accessoires en kleine lederwaren
- Bouwt verder op reeds aanwezige kennis en vaardigheden
- Geeft uitleg over de uitvoering en het doel van de opdrachten
- Demonstreert de werking van uitrusting en materiaal en/of licht methodieken en technieken toe
- Deelt complexe opdrachten op in stappen
- Past taalgebruik aan de medewerkers aan
- Ondersteunt de medewerker bij het inoefenen van vaardigheden
- Beantwoordt vragen van de medewerker

Probleemoplossende vaardigheden

- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Herkent pasfouten
- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op
- Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen ...)
- Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke

Motorische vaardigheden

- Maakt een mal of past een bestaande mal aan
- Bedient machines om te kloppen, op te rijgen, te kloven of te kaarden
- Tekent het patroon af
- Snijdt de onderdelen manueel of met behulp van een machine
- Gebruikt een sjabloon of een mal om de onderdelen uit te snijden
- Werkt kanten af
- Gebruikt een figuurpers
- Gebruikt een schalmmachine
- Gebruikt een splitmachine
- Gebruikt een stansmachine
- Gebruikt een pikeermachine
- Gebruikt een schulpmachine
- Gebruikt een vrije-arm lederstikmachine
- Gebruikt een triple transport machine
- Assembleert de stukken met lijm
- Lijmt, naait of stikt naden, zomen en randen

- Past de basissteken toe (stiksteek, overworpen steek, kruissteek, dubbel kruissteek, kruissteek met bijsteek ...)
- Breng eventueel een voering aan
- Hanteert afwerkingstechnieken
- Naait of stikt manueel of machinaal
- Brengt producten aan met spuitpistool
- Gebruikt de strijpers
- Gebruikt een strijkvorm (main chaude ...)
- Gebruikt een klauw
- Gebruikt een draadsnijmachine
- Gebruikt een borduurmachine
- Gebruikt een filterapparaat
- Past de basissteken toe (stiksteek, overworpen steek, kruissteek, dubbel kruissteek en kruissteek met bijsteek ...)
- Gebruikt bevestigingsmaterialen (drukknoppen, gespen, magneten, ringen, rivetten ...)
- Verdeelt de vulling gelijkmatig
- Maakt de sluiting dicht
- Modelleert het vulmateriaal in de gewenste vorm
- Maakt of bevestigt versiering
- Bekleedt (onderdelen van) het artikel
- Felst
- Brengt bladgoud aan
- Gebruikt borduurtechnieken
- Gebruikt meetinstrumenten (spectrofotometer, colorimeter ...)
- Reinigt het artikel of onderdelen van het artikel
- Haalt het artikel of de versleten of beschadigde onderdelen uit elkaar
- Vervaardigt de vervangstukken (snijden, schalmen, patroon tekenen ...)
- Herstelt of vervangt versleten of beschadigde onderdelen
- Versteft het artikel of onderdelen van het artikel
- Herstelt de kleur van onderdelen
- Assembleert de onderdelen van het artikel
- Brengt onderhouds-, beschermings- en conservatieproducten aan
- Spant het leder over de drager
- Spijkt, niet of lijmt de stof of het leder vast op de drager
- Gebruikt folie, papier ...
- Gebruikt een oprolmachine
- Gebruikt een plooiemachine
- Verpakt producten manueel of met een verpakkingsmachine
- Gebruikt niet-gemotoriseerde machines voor goederenbehandeling (transpallet, steekwagentje ...)
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Gebruikt stapelhulpmiddelen (palet, box, kooi ...)

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in een atelier.
- Dit beroep wordt alleen of in teamverband uitgeoefend, al dan niet in een onderneming.
- De beroepsbeoefenaar toont respect voor het vak, collega's en concurrenten en vertegenwoordigt het beroep.

- Het beroep situeert zich in de ambachtelijke sector. De beroepsbeoefenaar moet steeds op de hoogte blijven van vakspecifieke ontwikkelingen.
- Sommige aspecten van de beroepsuitoefening kennen een beperkte mate aan variatie, zoals het voorbereiden van de lederen onderdelen, het gebruiken van materialen, technieken, producten en gereedschappen.
- Aangezien het vaak modegevoelige luxeartikelen betreft die soms in beperkte series worden vervaardigd, is de variatie aan ontwerpen groot, hetzij omdat de klant een specifiek ontwerp voor ogen heeft, hetzij omdat de ontwerper bepaalde esthetische kwaliteiten beoogt.
- Het beroep situeert zich in de modesector en is dus modegevoelig: de modecontext waarin de marokijnbewerker actief is is dus onderhevig aan veranderingen.

Handelingscontext

- De opdrachten worden afgebakend in de tijd, wat deadlines met zich meebrengt; resultaatgerichtheid en stressbestendigheid zijn belangrijke eigenschappen.
- De beroepsbeoefenaar moet oog hebben voor de beoogde esthetische en kwalitatieve kenmerken van het artikel.
- De beroepsbeoefenaar moet op constructieve en professionele wijze informatie uitwisselen met klant/opdrachtgevers en collega's.
- De beroepsbeoefenaar handelt steeds binnen het eigen kennisdomein en vraagt in geval van problemen raad aan collega's.
- De beroepsbeoefenaar moet uiterst nauwkeurig en zeer geconcentreerd te werk gaan, de beoogde esthetische en kwalitatieve kenmerken van het artikel steeds indachtig.
- De beroepsbeoefenaar moet gereedschappen en materialen zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken.
- De beroepsbeoefenaar moet kwaliteitsvol en klantgericht handelen in alle omstandigheden: hij is in staat om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en kan hieraan tegemoet komen. Kwaliteit is zijn drijfveer.
- De beroepsbeoefenaar moet zich strikt aan de gemaakte afspraken houden.
- De beroepsbeoefenaar moet zich vlot kunnen aanpassen aan de wensen van de opdrachtgever of aan de opdracht van de leidinggevende wat een hoge mate van flexibiliteit vergt.
- De beroepsbeoefenaar moet de hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering op de werkvloer respecteren.
- De beroepsuitoefening vereist het aannemen van moeilijke lichamelijke houdingen: ergonomisch verantwoord werken is dus gewenst.
- De beroepsbeoefenaar heeft oog voor esthetiek.
- De beroepsbeoefenaar legt creativiteit en originaliteit aan de dag.
- De beroepsbeoefenaar geeft blijk van handigheid en beschikt over fijne manipulatieve vaardigheden.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de eigen werkzaamheden (ontwerpen, voorbereiden, vervaardigen, afwerken, decoreren, controleren ...).

- het opbouwen van eigen deskundigheid (vakspecifieke literatuur lezen, vakspecifieke ontwikkelingen opvolgen, vakspecifieke informatie verwerken, de basistechnieken van marokijnbewerking beheersen en onderhouden ...).
- het werken met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn (veilig omgaan met materialen, producten en gereedschappen ...).
- het ordelijk organiseren van de werkplek (de werkplek schoon houden, de eigen gereedschappen en hulpmiddelen opbergen ...).
- het bevragen van de opdrachtgever of van de leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...).
- het respecteren van de gemaakte afspraken (het tijds- en prijsbestek ...).
- het uitvoeren van de opdracht in functie van de vooropgestelde criteria (op esthetisch en kwalitatief vlak).
- het bepalen en uitvoeren van de verschillende stappen van de opdracht (in functie van de vooropgestelde criteria van de opdracht).
- het kiezen van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het vervaardigen van het artikel (in functie van het beoogde resultaat).
- het herstellen van (onderdelen van) artikelen.
- het uitvoeren van preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen (of het melden van problemen aan de verantwoordelijke).
- het verpakken en opbergen van de vervaardigde artikelen (met behulp van de geëigende machines en materialen).
- het ontwerpen van nieuwe modellen en accessoires om een collectie te creëren.
- het gedurende lange tijd aan een taak werken zonder hulp of toezicht.
- het presenteren van de vervaardigde artikelen.

Is gebonden aan

- hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering.
- de vooropgestelde criteria van de opdracht.

Doet beroep op

- kennisspecialisten bij eventueel gebrek aan specifieke expertise.

Verantwoordelijkheid

- Bouwt eigen deskundigheid op.
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn.
- Organiseert de eigen werkplek ordelijk.
- Bevraagt de opdrachtgever of leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...) en respecteert de afgesproken prijs en termijn.
- Bepaalt de werkzaamheden voor de voorbereiding of de afwerking, afhankelijk van de materialen en producten.
- Kiest de materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het vervaardigen van het artikel.
- Maakt manueel het model (ontwerpen, uittekenen, uitsnijden ...).
- Bereidt het leder voor met het oog op de montage of assemblage van het artikel.
- Stelt de machines in volgens de technische fiches.
- Bereidt de stukken voor (snijden, bijsnijden, splitten, afschuinen, schalmen, vullen, inbinden, vormen, perforeren, markeren ...).

- Zet de onderdelen van het artikel manueel of met behulp van een machine in elkaar (lijmen, naaien, stikken ...).
- Werkt de onderdelen, de gemonteerde artikelen en de accessoires af (boenen, borduren, draadsnijden, merken, dichtrijgen, plaatsen van oogjes, klinknagels, nieten, polijsten, glad maken, opmaken, strijken, vormgeven, leer voeden, vernissen, kleuren ...).
- Geeft het artikel volume, versiert het of bekleedt het.
- Controleert en corrigeert de vervaardigde artikelen en onderdelen (bv. op vlak van kleuraspecten, regelmatigheid van het naaiwerk, esthetiek, comfort ...) en voert niet-conforme artikelen af.
- Herstelt artikelen en onderdelen van artikelen.
- Bekleedt objecten of harde dragers met leder of met andere soepele materialen.
- Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines en gereedschappen uit.
- Verpakt de artikelen en bergt ze op in de opslagzones.
- Ontwerpt nieuwe modellen en accessoires om een collectie te creëren of om een collectie in opdracht te maken.
- Presenteert de vervaardigde artikelen.
- Geeft de technieken van het vak door.

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen (wettelijke) attesten of voorwaarden vereist.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Internationaal

Internationaal stelt de sector van de marokijnartikelen het vrij goed. Vooral Italiaanse en Franse handtassen zijn wereldwijd erg gegeerd. Ondanks een stagnatie wat betreft de verkoop van lederen handtassen, blijven de Verenigde Staten van Amerika de grootste invoerder van marokijnartikelen. Het zijn echter de Aziatische en de Europese markten die de sterkste groei kennen. Azië neemt bijna de helft van de wereldverkoop van kleine lederwaren voor zijn rekening. De Europese markt is momenteel echter de sterkste groeimarkt en is goed op weg om de Aziatische op korte termijn in te halen. Vooral handtassen doen het goed in Europa (behalve in de Scandinavische en Baltische landen) terwijl in Duitsland en in het Verenigd Koninkrijk vooral reistassen worden gekocht.

Tewerkstelling in Vlaanderen

In december 2018 waren er 74 niet werkende werkzoekenden op basis van max. 8 beroepsaspiraties. Volgens leeftijd (cijfers VDAB): 11 (-25 jaar), 45 (25-50 jaar), 18 (+50 jaar). Volgens scholingsgraad (cijfers VDAB): 32 (laaggeschoold), 26 (middengespoold), 16 (hooggeschoold). Volgens regio (cijfers

VDAB): 7 (Antwerpen), 4 (Mechelen), 10 (Turnhout), 8 (Leuven), 4 (Vilvoorde), 2 (Brugge), 3 (Kortrijk), 5 (Oostende), 2 (Aalst - Oudenaarde), 11 (Gent), 7 Sint-Niklaas – Dendermonde), 4 (Limburg-Oost), 7 (Limburg-West). Volgens werkervaring (cijfers VDAB): 22 (-6 maanden), 14 (6 maanden – 2 jaar), 38 (+2 jaar).

Vacatures

Vacatures in Vlaanderen

Op vijf jaar tijd is het aantal vacatures voor marokijnbewerker gedaald (cijfers VDAB - IF1820 Vervaardiger van artikels in leder en andere soepele materialen): 48 (2013), 37 (2014), 24 (2015), 31 (2016), 35 (2017), 12 (2018). De regio's waarin de vacatures voor 2018 werden opgetekend (cijfers VDAB): 1 (Antwerpen), 2 (Mechelen), 0 (Turnhout), 0 (Leuven), 1 (Gent), 4 (Sint-Niklaas – Dendermonde), 2 (Limburg-Oost), 2 (Limburg-West).

3.2 MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE RELEVANTIE

Belang vanuit het perspectief van (sport- en) cultuur(educatie) in de vrije tijd en het gezin

Marokijnbewerking

Het beroep van marokijnbewerker situeert zich in de modesector, meer bepaald in het segment van de lederbewerking. De marokijnbewerker legt zich voornamelijk toe op het ontwerpen en vervaardigen van handtassen, accessoires en kleine lederwaren. Soms worden de artikelen vervaardigd uit andere verwante soepele materialen. Vaak gaat het om luxeartikelen en worden er beperkte reeksen geproduceerd. De marokijnbewerker moet daarom op de hoogte blijven van mode en modetrends en gevoel hebben voor esthetiek. Zoals elk ambacht veronderstelt marokijnbewerking zeer specifieke kennis en vaardigheden om de gebruikte materialen te transformeren. Ambachtelijke vaardigheden zijn 'intelligente' manuele vaardigheden. Daarbij is er een bestendige wisselwerking tussen vaardigheden en kennis: enerzijds maakt specifieke kennis specifieke vaardigheden mogelijk, anderzijds doet men al doende nieuwe kennis op. Gedegen vorming en het onderhouden van de technieken zijn voorwaarden om zich het métier eigen te maken. Marokijnartikelen worden vervaardigd uit verschillende soorten leder: er zijn de traditionele (zoals kalfsleer, rundsleer en koeienleer) en de exotische (zoals slangenleer en krokodillenleer), maar daarnaast is er ook een groeiende aandacht voor veganistisch leder. Er worden ook steeds meer verschillende (ook natuurlijke) looitechnieken aangewend.

Belang vanuit sociaal-cultureel perspectief

Creativiteit

Het beroep van marokijnbewerker kan worden ondergebracht in de creatieve industrie. In 2010 werd in een voorstudie van het Flanders DC – Antwerp Management School kenniscentrum een eerste aanzet gedaan tot afbakening van de Creatieve Industrieën in Vlaanderen (Giette, Schramme & Vandenbempt, 2010). Daarin wordt creatieve industrie omschreven als 'het geheel van sectoren en activiteiten die beroep doen op de input van menselijke creativiteit voor de creatie van economische, maatschappelijke en symbolische meerwaarde, opgedeeld volgens verschillende stadia van de waardeketen (creatie, productie, disseminatie en consumptie), en die bijdragen aan de uitbreiding van het "creatief voordeel" in Vlaanderen'. Creatieve industrieën vertegenwoordigen 3% van het

Bruto Binnenlands Product van Vlaanderen, 13,2% van het aantal zelfstandigen (in hoofdbezigheid) in Vlaanderen en 3% van het aantal werknemers in Vlaanderen.

Ambacht

Marokijnbewerking is een echt ambacht en maakt daarmee deel uit van ons immaterieel erfgoed. Erfgoed is dat wat een groep mensen waardevol vindt om te bewaren. Vlaanderen heeft een lange en rijke ambachtelijke geschiedenis. In een geautomatiseerde, geïndustrialiseerde en hoogtechnologische wereld, worden vakmanschap, originaliteit en handwerk opnieuw hoog aangeschreven. De moderne economie zet in op geïndustrialiseerde en geautomatiseerde productieprocessen. Toch is onze samenleving nog grotendeels handmade. In de 21ste eeuw slaan ambachten een brug tussen het heden en het verleden: eeuwenoude technieken en materialen worden gecombineerd met moderne procedés, technologieën en tools. Traditie en innovatie vullen elkaar aan. Sommige traditionele procedés en technieken worden heruitgevonden. De ambachtsman vervaardigt vaak unieke gebruiksobjecten, soms in kleine oplagen of reeksen. De ambachtsman heeft het volledige proces letterlijk en figuurlijk in eigen handen en zijn persoonlijke inbreng en autonomie zijn groot. Daarin verschilt de ambachtsman van de industriële medewerker die eerder een schakel in een grotendeels machinaal productieproces is. Ambachtslui beantwoorden meestal aan een concrete vraag van klanten: ze leveren maatwerk, geen massaproductie of bandwerk. Sommige ambachtslui gaan verder dan het maken van gebruiksobjecten en gooien het over de kunstzinnige boeg: sommige producten zijn eerder een creatieve expressie van de maker en overstijgen de louter functionele waarde van het gebruiksobject. Ambachtslui worden gedreven door passie, hebben zin voor kwaliteit en perfectie en dragen creativiteit en originaliteit hoog in het vaandel. Heel wat ambachten zijn sterk vertegenwoordigd in het onderwijs: ons Vlaams onderwijs kent tal van opleidingen die leiden tot het uitoefenen van een ambacht. Sommige hebben zelfs internationale faam verworven.

Relevantie

Ambachten zijn onmiskenbaar relevant voor de 21ste eeuw. Ambachtslui leggen ondernemingszin, creativiteit, flexibiliteit en originaliteit aan de dag, aspecten die belangrijk zijn voor een goed draaiende economie en samenleving. De oude kennis, technieken en vaardigheden houden daarenboven een band met een gemeenschappelijk verleden in stand, hetgeen een collectief identiteitsbesef kan bevorderen. Het trage handwerk van ambachten zorgt voor een tegengewicht voor de snelle geïndustrialiseerde productieprocessen. Ambachtslui werken meestal met natuurlijke en hernieuwbare grondstoffen. Hun producten dragen dan ook bij tot het creëren van een duurzame economie en samenleving. Ambachtelijk producten zijn meestal vervaardigd uit kwalitatief hoogwaardigere materialen dan industrieel vervaardigde producten, zo typisch voor onze consumptie- en wegwerpmaatschappij. Dat betekent niet alleen dat ambachtelijk vervaardigde producten duurzamer zijn, maar ook dat ze gemakkelijker te herstellen zijn, hetgeen opnieuw bijdraagt tot een duurzame samenleving. Industrieel vervaardigde producten zijn vaak slechts (en soms zelfs doelbewust) beperkt houdbaar en moeten dus snel weggegooid worden om door nieuwe vervangen te kunnen worden. Kwalitatieve en duurzame producten kunnen het bewustzijn rond ethisch en duurzaam consumeren bevorderen. Ambachten kunnen dus gesitueerd worden in een circulaire economie waarbij volgens het cradle to cradle-principe niets verloren gaat. Een ander verschil met industriële, gestandaardiseerde productie is de mogelijkheid om maatwerk aan te bieden. Ambachtelijk vervaardigde producten zijn niet enkel functioneel, maar voldoen evenzeer aan een vraag naar betekenis en uniciteit vanwege de consument. Het persoonlijke en menselijke karakter van ambachtelijk vervaardigde producten kan inderdaad tegengewicht bieden voor de onpersoonlijke producten afkomstig van gestandaardiseerde massaproductie. Ambachtelijk vervaardigde artikelen stralen kwaliteit en meesterschap uit: het is juist hun tastbare band met de maker die maakt dat wij een waarde toekennen aan het product. De vraag naar authentieke en exclusieve handgemaakte producten stijgt. Luxemerken spelen hier graag op in en beroepen zich op

hun traditie in verfijnd vakmanschap. De ambachtseconomie kan door haar manier van produceren en door haar organisatiestructuur bijdragen aan verantwoord en duurzaam ondernemen. Conclusie: de ambachtseconomie heeft niet enkel aandacht voor de economische waarde van een product, maar ook voor zijn symbolische en maatschappelijke toegevoegde waarde, in plaats van een maximaal economisch rendement op korte termijn na te streven. Die toegevoegde waarde situeert zich in de eerste plaats op vlak van originaliteit, kwaliteit en duurzaamheid in ecologisch, economisch, sociaal en cultureel opzicht.

Belang vanuit cultureel-historisch perspectief

Geschiedenis van de marokijnbewerking

Het bewerken van leder gaat reeds terug tot de prehistorie: leder was immers een van de eerste grondstoffen die de mens benutte. De Franse termen maroquin en maroquinerie verwijzen naar 'Marokko' waar de lederbewerking geperfectioneerd werd. Het Nederlandse woord 'marokijn' is ontleend aan het Franse woord maroquin dat verwijst naar een zachte en soepele Marokkaanse ledersoort afkomstig van geitenhuiden, vaak met sumak geloid. Marokijn wordt ook wel 'saffiaanleer' genoemd (naar de Marokkaanse stad Safia die bekend was voor haar leder). Marokkaanse ambachtslui hebben de technieken van de lederbewerking via Andalusië binnengebracht in Europa. De eerste lederbewerkingsindustrie moet dan ook gesitueerd worden in Zuid-Europese en Marokkaanse steden, waar de lederbewerking onder impuls van het nieuwe burgerlijk cliënteel in de 12de eeuw tot bloei komt. De Italiaanse stad Pisa wordt een belangrijk centrum van lederbewerking. Gaandeweg worden nieuwe technieken ontwikkeld en worden de lederwaren steeds verfijnder: alzo ontstaat geleidelijk de marokijnindustrie. Tot het einde van de middeleeuwen worden lederwaren geassocieerd met goede smaak, luxe en verfijning. In de middeleeuwen, wanneer de mannelijke en de vrouwelijke kledij begint te verschillen, wordt de lederen tas enkel door mannen gedragen. Ook in de renaissance staat leder voor comfort en luxe. Omwille van zijn sterkte wordt marokijn in de 16de eeuw veel gebruikt om boeken op luxueuze wijze te binden. Tijdens de 18de eeuw worden steeds meer luxeartikelen uit leder vervaardigd. Gaandeweg worden industriële productieprocessen toegepast op leder. De term maroquinerie doet pas zijn intrede in 1835 met de eerste lederen portefeuille. Gaandeweg worden er steeds meer kleine objecten uit leder vervaardigd. In de 20ste eeuw ontstaat het concept van de dameshandtas. Begin 20ste eeuw wordt leder gebruikt om handschoenen voor vliegtuigpiloten en autobestuurders te maken als bescherming tegen de koude. De groei van de automobielsector (in het bijzonder van de luxueuze cabriolet) heeft inderdaad in hoge mate bijgedragen aan de groei van de marokijnindustrie: we denken daarbij niet enkel aan de handschoenen voor hem en voor haar (voor haar aangepast aan het leder van de wagen), maar ook aan de reistassen en riemen die werden meegenomen tijdens de autoreizen.

4. Samenhang

Marokijnbewerker